

Příběh jednoho blesku

Petr Jan Juračka
www.juracka.eu
juracka@natur.cuni.cz
www.facebook.com/
petrjanjuracka

Fotografy lze posuzovat podle mnoha kritérií. Ať už si jako ono kritérium vybereme cokoliv, vždy získáme značně odlišné, mnohdy pouhým pohledem spolehlivě odlišitelné skupiny lidí, na nichž by si smlsnul ne jeden psychoanalytik.

Klasickými kategoriemi by jistě byli „zrcadláři“ vs. „kompaktáci“, profesionálové vs. amatéři nebo třeba „digitalisti“ vs. „černokomorníci“. Jedním z opomíjených kritérií je ale i vlastní přístup fotografa k jeho technice. Na jedné straně extrémů bychom jistě našli reportážní profesionály s nezakrytými objektivy pohozenými volně v brašně společně se zbytkem pizzy, na straně druhé přepečlivé amatéry ukládající jednotlivé části výbavy na přesně dané místo hned po řádném otření vhodným hadříkem a oprášení foukacím balonkem...

Jakkoliv se osobně neřadím ani k jedné z těchto skupin, vždy jsem lidi s velmi pečlivým přístupem k technice obdivoval. Přestože se k ní totiž snažím přistupovat co nejopatrněji, ona si žije svým životem. Fotografuji často v krajních podmínkách, často riskuji. Tu a tam se stane, že přibude nový šrám, tu se odlomí tohle či tamto, ale nikdy se vlastně nestalo, že by má technika klekla úplně. Rozhodl jsem se popsat tři situace, které se mi staly s jediným bleskem Nikon SB-900. Ani ne tak proto, abych vychválil produkt japonského výrobce, ale abych podpořil vaše sebevědomí a přiměl vás taky trochu otestovat, co ty dnešní krámy všechno vydrží...

Potápěčem v Karibiku – 28. dubna 2011

Spolu s mou nastávající jsme byli na přírodovědné výpravě na Kubě, jejímž hlavním cílem bylo nalovit prapodivného koryše a získat jeho DNA.

▶ Já s inkriminovaným bleskem i rádiovým TTL odpalovačem, Pallanza, Itálie, 7. října 2011

Zdánlivě banální úkol vyústil v opakované výsledky imigrační policií, požahání žahavým žahavcem a ve stovky kilometrů na kolech v tropickém vedru a beze stínu. Rozhodli jsme se tedy dopřát si nějaké to šnorhlování mezi karibskými korály. Jako správný přírodovědec jsem vytasil univerzální podvodní pouzdro na zrcadlovky. Potápěli jsme se jako o život, fotili korály, hvězdičky a neskutečně mnoho barevných ryb. V nejlepším jsem si všiml mírného zamlžení a unikajících bublinek – povolil se vypouštěcí ventil! Snažil jsem se držet celé pouzdro nad vodou

a plavat co nejrychleji ke břehu, ale bylo již pozdě. Do pouzdra nateklo více jak půl litru mořské vody. Všechna skla po inkriminovaném blesku na tělo zrcadlovky, až ji pod tělem zachytávalo funkční tričko. Hned jsem tělo i blesk vyndal z batohu, vyjmul jsem baterie a modlil se. Vylil jsem zbytky vody, pouzdro i technika uschly do druhého dne. A nestalo se nic. Vůbec nic. Prostě všechno fungovalo naprosto bezchybně. Zas pro jednou štěstí v neštěstí...

Karibik, místo nehody s ventilem ▶

Bubák v hajzlu – 22. října 2011

O půl roku později mi bylo ctí fotografovat osudy koně Převalského v západním Mongolsku. Spal jsem v jurtě s místními rangery, několik set kilometrů od nejbližšího města. Tito lidé žijí jinak než my. V zimě nosí obrovské kvádry ledu z řeky, aby měli vodu. Když zabijí divokého vlka, vypijí nejprve ještě teplý obsah jeho žaludku jako univerzální lék na trávení. Je to prostě trochu jiný styl. Jakkoliv jsou tito lidé tvrdí, přinejmenším jednoho zvířete se velmi bojí. Králíka. Nechápu proč, ale králík je pro ně prostě bubák a basta. To bych se nikdy nedověděl, kdyby jeden nepadl do naší společné latríny. Jednoho dne mě tak poměrně překvapil čilý rozruch kolem toalety, kam nikdo už několik hodin nemohl, protože tam byl bubák. Je fakt, že ten pohled dolů za svitu čelovky nezapomenu – mezi všemi těmi výkaly na mě mrkaly dvě vytřeštěné rudé oči. Trochu to vypadalo jako čert a to kolem bylo doslova peklo. Naštěstí jsme byli v táboře dva Evropané a bylo tedy možno s tím něco udělat. Mladý Francouz Simon vyrobil z provázku očko, kterým se snažil králíka chytit kolem krku. Já pak umístil do rohu kadibudky onen blesk napojený na rádiový TTL systém. Cíl byl jasný – vyfotit perfektně přiblíženého králíka právě v okamžik, kdy jej Simon vytáhne

Simon loví králíka :-)

ven. A povedlo se! Jedna věc mi ale nedošla... míra stresu takového králíka po probdělé noci v pekle je značná. Jakmile ucítil závan vzduchu, svírá smyčkou kolem krku, začal sebou šít jak o život. Jeho za jiných okolností hebká srst byla zcela prostoupena exkrementy. A takový králík, když sebou šije jak o život, dokáže kupodivu

tyto exkrementy metat do vzdálenosti několika metrů. To mi došlo, až když se urval z provázku a zmizel v dálí... Mongolové byli nadšení, Simon i můj blesk byli od hlavy až k patě jako ten králík... A tak jsem rychle vyjmul baterie a začal čistit blesk i rádio milimetr po milimetru toaletním papírem. Byla už i hezčí odpoledne...

Bubák je venku.

Já s inkriminovaným bleskem i rádiovým TTL odpalovačem, těsně před sestupem do Loupežnické jeskyně; fotil Michal Votápka; místo i čas shodné s popisem v článku

rozbitý displej po pádu do jeskyně

Příhoda z podzemí – 9. března 2013

Aby toho nebylo málo, letos přišla událost třetí. Noční slánění do loupežnické jeskyně na Labské stráni. Tato jeskyně je mezi speleology poměrně známá jednak svými rozměry, jednak úchvatným vstupem. Vlastně se tam leze tak, že sláníte zhruba dvacet metrů obřím podzemním dómem. Zpátky musíte opět po laně, nebo tzv. cestou děsu. My zkusili samozřejmě obojí. Měl jsem s sebou nějaké to focení, a tak jsem slánil jako první. Abych mohl rozmístit bezdrátově řízené blesky, pokusil jsem se vyskočit na jeden velký balvan, ze kterého bych měl ideální úhel na nasvícení scény. Na špičkách jsem jakžtakž dosáhl na vršek balvanu, abych si na něj blesk na chvíli odložil. A pak jsem na něj „hópnul“. Nikdy by mě nenapadlo, že ten šutr je vlastně obří viklan. Já se rychle chytil jištěním do lana, ale blesku již nebylo pomoci. Byl to hodně smutný pohled – zírat, jak blesk i s velmi drahým rádiem mizí v temnotě, úplně stejně jako mizel Leonardo DiCaprio v hlubinách Atlantiku. Celá sestava padala zhruba pět metrů. V momentě dopadu se oddělilo rádio od blesku a oba komponenty se rozletěly na více částí. Některé zůstaly ležet na místě, jiné padaly do další dolní jeskyně s krasovým jezírkem. Z něj o pár minut později vylovil můj švagr rádio i s bateriemi, zatímco já sesbíral blesk v první jeskyni. Rádio přežilo bez úhony, blesk již ne. Displej byl zcela zničen a blesk přestal komunikovat s tělem. Teď je zrovna v servisu a zdá se, že bude brzy opět zcela funkční, jen to už nebude gratis.

Loupežnická jeskyně, kamarádi sestupují dolů, aby mi pomohli najít části blesku.

Čekáte-li nějaké hluboké poučení a slib, že se odteď budu chovat k technice jen něžně, tak čekáte marně. Nemám za cíl jakkoliv odolnost fotografické techniky pokoušet, ale přes to

všechno si myslím, že vybavení má žít a ukázat, co v něm je. A ne jen doma smutně civět z poličky. Když už to stálo ty prachy, tak ať je s tím alespoň nějaká sranda, ne? □ Petr Jan Juračka